

ОТ СЛОВО КЪМ ДЕЙСТВИЕ: РАЗКАЗИ И РЕПРЕЗЕНТАЦИИ

Сборник доклади от
международната научна конференция
на Факултета по славянски филологии 2019
Том II
Литературоведски четения

Experior, vol. 8

Камелия Спасова
Сирма Данова
съставители

Факултет по славянски филологии

СОФИЯ, 2025

Exterior е електронна поредица, предоставяща възможност на млади и утвърдени учени хуманитаристи да публикуват свои рецензирани научни трудове - статии, студии, монографии, преводи на исторически значими текстове и извори (от древни и съвременни езици с изяснени права при съвременните автори) със съпътстващи (уводни или заключителни) студии.

Поредицата е инициатива на списанието за млади учени в областта на хуманитаристиката „Филологически форум“, издание на Факултета по славянски филологии към Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

ISBN 978-619-7785-17-3

ISSN 2815-3731

DOI: <https://doi.org/10.60056/OS.2025.17.8>

© Камелия Спасова, Сирма Данова – съставители

Научни рецензенти: проф. д.ф.н. Албена Вачева,

проф. д-р Иван Иванов

Научни редактори: доц. д-р Камелия Спасова,

гл. ас. д-р Сирма Данова

Езиков редактор: Марина Николова

Електронна публикация

Факултет по славянски филологии

Филологически форум – Exterior, септември 2025

ОТ СЛОВО КЪМ ДЕЙСТВИЕ: РАЗКАЗИ И РЕПРЕЗЕНТАЦИИ

СБОРНИК ДОКЛАДИ

**ОТ МЕЖДУНАРОДНАТА НАУЧНА
КОНФЕРЕНЦИЯ НА ФАКУЛТЕТА ПО
СЛАВЯНСКИ ФИЛОЛОГИИ 2019**

ТОМ II

ЛИТЕРАТУРОВЕДСКИ ЧЕТЕНИЯ

Experior, vol. 8

Факултет по славянски филологии

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЛЕНАРЕН ДОКЛАД

НИКОЛАЙ ЧЕРНОКОЖЕВ (СУ „Св. Климент Охридски“). Думи-действия и бездействие
(в романа „Под игото“) / 11

РЕФЕРЕНЦИАЛНАТА ИЛЮЗИЯ

АДРИАНА ДАМЯНОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
РЕФЕРЕНЦИАЛНАТА ИЛЮЗИЯ КАТО СЪПРОТИВА СРЕЩУ
СМИСЪЛА: ОПИТ ВЪРХУ РАЗКАЗ ОТ ЙОВКОВ / 27

ВАНЕСА АНДОНОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
ЕВРЕЙКАТА ЦАРИЦА В БЪЛГАРСКИЯ ИСТОРИЧЕСКИ
РОМАН ПРЕЗ XX ВЕК БЪЛГАРСКИ ЕЗИК / 39

МАРИЯ РУСЕВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
ВЕЩИТЕ И ПЪТЕШЕСТВЕНИКЪТ. ФУНКЦИИ И
РЕПРЕЗЕНТАЦИИ / 51

АНТИЧНИ ФИГУРИ, СЪВРЕМЕННИ ДЕЛА

КАМЕЛИЯ СПАСОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
ГРОЗДЕТО НА ЗЕВКСИД И ЗАВЕСАТА НА ПАРАЗИЙ: ТОДОР
ПАВЛОВ И ИСАК ПАСИ ВЪРХУ МИМЕТИЧНОТО / 63

СТОЯН СТАВРУ (Институт за изследване на
обществата и знанието, БАН). ЛИТЕРАТУРА ЗА
СЪДИИ: МИТЪТ ЗА ХЕРКУЛЕС И ИСТИНАТА ЗА АДАМ / 83

ВЕРОНИКА КЕЛБЕЧЕВА (Медицински университет –
Пловдив). ГРАНИЦИТЕ НА ЯНУС / 97

ДИГИТАЛНА ХУМАНИТАРИСТИКА

ТЕОДОРА ПЕТКОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
ДИГИТАЛНИЯТ ТЕКСТ В МРЕЖАТА КАТО ФЕНОМЕН НА
КУЛТУРАТА / 105

Ирина Тодорова (СУ „Св. Климент Охридски“).
ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВИРТУАЛНИ И ВИЗУАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ
ПРИ ПРЕДСТАВЯНЕ НА КНИГА / 121

Николай Генов (Институт за литература, БАН).
ТРОХИ ОТ ПИКСЕЛИ: ОПИТ ВЪРХУ ПРАЗНИТЕ
ДАННИ НА ВИРТУАЛНОТО / 133

Наталия Христова (СУ „Св. Климент Охридски“).
ОТ ЧЕТЕНЕТО НА ЛИТЕРАТУРА ДО
БИОТЕХНОЛОГИЧНОТО УСИЛВАНЕ / 143

МОДЕРНИЗЪМ И ПОПУЛЯРНА ЛИТЕРАТУРА

Венцеслав Шолце (СУ „Св. Климент Охридски“).
ЗА ГРАМАТОФОБИЯТА, ИЛИ ЗА ЕДНА ГРАНИЦА НА
АВТОРЕПРЕЗЕНТАЦИЯТА ПРИ ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ / 153

Ирен Александрова (СУ „Св. Климент Охридски“).
ОНТОЛОГИЧНОТО ИЗПИТАНИЕ В „ЕДНА ДУМА“ НА
ЯВОРОВ / 165

Фотини Христакуди (СУ „Св. Климент
Охридски“). ПОНЯТИЯТА „ГЪРЦИЗЪМ-
КОСМОПОЛИТИЗЪМ“ В ПАРАДИГМАТА НА ГРЪЦКИЯ
МОДЕРНИЗЪМ / 181

ИДЕОЛОГИЯ: РАЗКАЗИ И ДОКУМЕНТИ

Николай Папучиев (СУ „Св. Климент Охридски“).
ИДЕОЛОГИЯ И НОРМА: „СКРИТИТЕ ПОЛЕТА“ НА
КУЛТУРНИТЕ ПОЛИТИКИ В ЕПОХАТА НА СОЦИАЛИЗМА
(ПО ПРИМЕРИ ОТ ФЕСТИВАЛА „СУРВА“ ПЕРНИК) / 191

Владимир Атанасов (СУ „Св. Климент Охридски“).
УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ ПО ЛИТЕРАТУРА – ТРИДЕСЕТ
ГОДИНИ ПО-КЪСНО / 203

Ноеми Стоичкова (СУ „Св. Климент
Охридски“). ДОКУМЕНТАЛИСТИКА И ИДЕОЛОГИЯ

(из епистолярно-критически сюжети от 50-те години на XX в. Втора част) / 221

МУЗИКА И КИНО

Огнян Ковачев (СУ „Св. Климент Охридски“).
„Повече отражение на действителния свят“:
адаптиране и ефекти на реалност в Адаптация на
Спайк Джоунз / 237

Пламен Глогов, Калоян Харисков, Деспина
Пупаки, Мира Георгиева, Радослав Паноров,
Виолета Глогова (Българска академия на науките
и др.). Нов възглед за катарзиса в изкуството / 249

ВЪЗВИШЕНО И НЕПРЕЗЕНТИРУЕМО

Миглена Дикова (Университет в Гент). “WHITE
NOISE” AND “THE END”: DON DELILLO, KARL OVE
KNAUSGAARD AND KANT’S LANGUAGE OF THE SUBLIME /
„Бял шум“: Дон Делило и литературният език на
възвишеното / 261

СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ РОМАН

Зорница Гъркова (СУ „Св. Климент Охридски“).
Разказвачи и репрезентации в романите на
Емилия Дворянова и Валери Стефанов / 295

Мая Горчева (УниБИТ). Фантастиката в днешния
български роман: мотиви, футуристични визии,
наратив / 307

Боряна Цветкова (СУ „Св. Климент Охридски“).
Фантастично и иронично в „Незавършеният
роман на една студентка“ на Любен Дилов / 321

Мария-Лия Борисова (СУ „Св. Климент
Охридски“). Семиостиличните кодове във
финалния монолог на романа „Възвишение“ на
Милен Русков / 335

СИРМА ДАНОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
ТВАРНИЯТ РЕАЛИЗЪМ В РОМАНА „ВЪЗВИШЕНИЕ“: ЗА
ПРИРОДАТА НА ЕДНА РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ / 343

МИМЕСИС И НЕПРАВДОПОДОБНОСТ

SYLVIA GEORGIEVA (FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY
KARLOVY). MIMESIS JAKO INTERDISCIPLINÁRNÍ PŘÍSTUP,
ANEV NÁRODOVA V ŘEČI A HUDBĚ / THE CONCEPT OF
MIMESIS IN INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE. AN
IMITATION IN LANGUAGE AND MUSIC / 359

МАРИНА НЕДЯЛКОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
БЯГСТВОТО В ДОМАКИНСКАТА РАБОТА – УТВЪРЖДАВАНЕ
НА ПАТРИАРХАЛНИЯ РЕД ИЛИ ФОРМА НА БУНТ? / 375

ВЛАДИМИР ИГНАТОВ (СУ „Св. Климент Охридски“).
ОТ ЧУВСТВО КЪМ ДЕЙСТВИЕ: РЕПРЕЗЕНТАЦИИ НА
ОТЧУЖДЕНОСТТА (ВЪРХУ РАЗКАЗА „ХАЛОСАН СТОЕНЧЕ“
НА ВЪЗРОЖДЕНЕЦА С. Т... И) / 391

МИТ, МАГИЯ И МЪЛЧАНИЕ

АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВА (СУ „Св. Климент
Охридски“). (АВТО)МИТОЛОГИЗИРАНЕ НА ЧЕШКИЯ
ЪНДЪРГРАУНД ПРЕЗ 70-ТЕ ГОДИНИ НА 20. ВЕК / 403

ВАЛЕНТИН СТОЯНОВ (СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „Св.
КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“, ГРАД ПЕЩЕРА). ВИЦОВАТА
РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ НА УЧИЛИЩЕТО – ОТ ГЕНЕЗИСА ДО
РЕЦЕПЦИЯТА / 415

РАЙНА ДЖУРОВА-РОЖДЕНСТВЕНСКА (ИЕФЕМ, БАН).
МАГИЧЕСКИ РИТУАЛНИ ПРАКТИКИ ЗА ПРОБУЖДАНЕ НА
ЖЕНСКАТА СИЛА (СЪВРЕМЕННИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ) / 427

МЕТАФИКЦИИ

АНТОАНЕТА РОБОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
МЕТАТЕАТРАЛНИ ПОХВАТИ И АЛТЕРНАТИВНИ
МИТОМОРФОЗИ В ПИЕСИТЕ „D.J.“ НА ГЕОРГИ

Господинов и „Жените срещу Дон Жуан“ на
Ерик-Еманюел Шмит / 441

Константин Адирков (СУ „Св. Климент
Охридски“). Мигел Маняра: ПРЕОБРАЗЕНИЯТ ДОН
ЖУАН / 453

Ваня Георгиева (ПУ „Паисий Хилендарски“).
Майки – дъщери: СЪРДЕЧНАТА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
(„ПОПИТАЙ СЪРЦЕТО“ на Амели Нотомб) / 467

Валерия Стефанова (Институт за литература,
БАН). Функции на метанаративите в
традиционните и модерните общества / 481

Радя Гешева (СУ „Св. Климент Охридски“).
Проекции на тялото в словото: ТРАНСФОРМАЦИИ / 493

ИДЕОЛОГИЯ И РЕПРЕЗЕНТАЦИИ

Бойко Пенчев (СУ „Св. Климент Охридски“).
Идеологии на българското / 505

Маргарита Станева (СУ „Св. Климент Охридски“).
Идеологията и литературата като конструктори
на реалност / 519

Людмила Миндова (ИБЦТ, БАН). ОПИСАНИЕ НА
НЕОПИСУЕМОТО. КОМУНИСТИЧЕСКИТЕ ЛАГЕРИ В
ХУДОЖЕСТВЕНАТА ЛИТЕРАТУРА НА СРЕДНА ЕВРОПА И
БАЛКАНИТЕ / 529

Сузана Р. Бунчић (Универзитет у Источном
Сарајеву, Република Српска). ИНТЕРТЕКСТУАЛНОСТ
КАО ОБЛИКОТВОРНО НАЧЕЛО У РОМАНУ ЧУВАР АДРЕСЕ
М. КАПОРА / 541

Мария Пилева (Институт за литература, БАН).
Религиозни мотиви в побългарените творби от
чужди литератури / 563

МЕДИИ И МИСТИФИКАЦИИ

РУСЛАНА МАРГОВА (СУ „Св. Климент Охридски“).
КАК НОВИНАТА СТАВА ФАЛШИВА (ОПИТ ЗА ОПИСАНИЕ
НА НЯКОИ ЕЗИКОВИ МАРКЕРИ ПРИ ЯВЛЕНИЕТО FAKE
NEWS) / 581